

Деветъ дни вече пушките и топовете гърмятъ въ Дръновския манастиръ. Пожаръ се дига въ небето.

Въ Габрово хората мжже и жени, тичали нагоре надолу като обезумѣли. Момчетата се събириали, ала всички нѣмали оржжие. За по-сигурно, съобщили изъ града и по колибите, че бунтовниците ще се събератъ въ Габровския манастиръ, горе въ планината, и оттамъ ще тръгнатъ. За 4-5 дни се събрали около 100-150 души. Много обещавали, че ще тръгнатъ, но се бавѣли на самъната тъкъ. Най-подире къмъ 1-й май се събрали въ манастира около 200 души. Нѣкои запитали, кой ще бѫде войводата? Други излѣзли и казали, че ще тръгнатъ, ако бѫде войвода Цанко Дюзтабановъ, защото той е уменъ и съ яка воля мжжъ.

Тогава председателътъ на комитета Екимъ Цанковъ и други първи бунтовници повикватъ Цанка и му казватъ, че *дружината него избира за войвода*.

— Колко момчета сте събрали? — попиталъ той.

— Екимъ Цанковъ отговорилъ: — 500 юнаци.

Цанко Дюзтабановъ помислилъ и отсѣкълъ.

— Приемамъ! Тѣзи храбри момци иматъ нужда отъ войвода.

Цанко води дружината си на бойното поле

Дюзтабановъ не одобрявалъ въстанието, защото знаелъ, че народътъ не е още готовъ. Но сега, когато се научилъ, че 500 юнака въоружени го чакатъ на Балканъ, той скокналъ, облѣкълъ се, въоржилъ се и извикалъ:

— Сега — напредъ! И нѣма връщане безъ свобода.

Ала какво било учудването на Цанка, когато стигналъ въ манастира и видѣлъ събрани само 219 души и то лошо въоружени!

Другите останали съ обещание, че ужъ ще ги стигнатъ по пътя, а пъкъ тѣ не се явили никакви.